

Jäsenkuntien kunnanhallitukset

Asia: Kuntalain mukainen lausuntopyyntö KTO® -kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen, Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuosille 2020-2022

Toiminnan strategisten linjojen luomiseksi varaamme omistajakunnillemme tilaisuuden esitysten tekemiseen kuntayhtymän (jäljempänä KTO) toiminnan suunnittelemiseksi vuosille 2020-2022.

Tavoitteena oli, että ns. sote-lait olisivat tulleet voimaan 1.1.2020. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita koskeva lainsäädäntö ei edennyt, joten monet sisältölainsäädäntöä koskevat lakiesitykset eivät edenneet. Sisältölainsäädännöstä merkittäviä keskeneräiseksi jääneitä lakeja ovat mm. asiakas- ja potilaslaki, johon sisältyy IMO eli itsemääräämisoikeutta koskeva lainsäädäntö, VALAS eli vammaispalvelulaki ja palvelutuottajalaki. Tämä taas tarkoittaa, että Laki kehitysvammaisten erityishuollosta pysyy voimassa ja KTO tuottaa palvelut tämän lain nojalla. Henkilöt, joilla on kehitysvamma, tarvitsevat paljon apua ja tukea päätöksenteossa ja palvelujärjestelmän jäsentämisessä. Toimintaympäristön muutoksessa ja sisältölakien muuttuessa tämä tulee ottaa huomioon.

KTO:n kuntoutuskeskus ja asiantuntijapalveluyksikkö ovat keskittäneet toimintansa paljon apua ja tukea tarvitsevien kehitysvammaisten ja muiden neuropsykiatristen asiakkaiden tutkimukseen ja kuntoutukseen sekä elämäntaitojen hoitoon. Kuntoutuskeskuksessa on ympärivuorokautisia asiakaspaikkoja 72. Asiantuntijapalveluissa on tällä hetkellä 17 työntekijää. Asiantuntijat ottavat asiakkaita vastaan sekä Paimion yksikössä, että jalkautuvat asiakkaan lähiympäristöön: päiväkotihin, kouluun, asumisyksiköihin jne.

Avohuollon palveluna KTO tarjoaa työllistymistä- ja osallisuutta edistävää toimintaa (tähän kuuluu elämäntaitovalmennus) ja monimuotoisia, vaativia asumispalveluja. Osallisuutta tukevalle toiminnalle olemme saaneet hyvät tilat Turusta Saippuacenteristä, ja sinne voimme ottaa lisää asiakkaita.

Asumispalveluyksikköjä KTO:lla on tällä hetkellä 17.

Näistä viimeisimpänä Kemiönsaaren asumisyksikkö on aloittanut toimintansa tässä kuussa. Yksikkö on tarkoitettu hoidollisille asiakkaille ja siellä on vielä vapaana yksittäisiä asiakaspaikkoja.

Loimaan alueella sijaitseva autismikirjon asiakkaisiin erikoistunut asumisyksikkö, Hanhenpuisto, on siirtynyt sisäilmaongelmien vuoksi Alastarolle Ahoskodin tiloihin. Tilat mahdollistavat asiakasmäärän kasvun neljällä asiakkaalla. ARA:n kanssa on aloitettu neuvottelut 12-paikkaisen uuden asumisyksikön tilojen suunnittelusta Loimaalle.

Vuoden 2020 aikana Sauvoon valmistuu erityisen haastaville asiakkaille 12-paikkainen uusi asumisyksikkö ARA:n investointina.

Kuntayhtymämme talous on tällä hetkellä tasapainossa. Toiminnallistaloudellinen vastuullisuus suhteessa jäsenkuntiimme on toimintaamme ohjaava periaate.

Palvelujen laadun kehittämistä tehdään SHQS-laaturjestelmään pohjautuen.

Jäsenkuntiemme linjauksia haluamme erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Kehitysvammaisten lasten (joilla on vaikeita ja pitkäaikaisia haasteita käyttäytymisessä), ympärivuorokautisille, pitkäaikaisille ja kasvua tukeville ryhmäkoti-paikoille näyttäisi olevan tarvetta. Onko kuntanne alueella tällaisia lapsia? Näettekö, että kuntayhtymän toimesta olisi tarvetta perustaa pienryhmäkoti tällaisille lapsille? Tai onko kunnallanne tarvetta em. lasten ja nuorten tilapäishoidon jaksoille?
2. Asiantuntijapalveluina toteutettavat jalkautuvat palvelut tuodaan paljon esille valtakunnallisessa keskustelussa ja niiden arvo on suuri vaativien palvelujen ennaltaehkäisyssä. Jäsenkunnissamme jalkautuvia palveluita käytetään vielä kovin vähän. Miten näette kuntanne tarpeet jalkautuvien palveluiden käytössä?
3. KTO täydennyskouluttaa omia työntekijöitään alaan liittyvissä kysymyksissä monipuolisesti. Koulutuksiin on mahdollista osallistua jäsenkuntiemme työntekijöillä, kolmannen ja yksityisen sektorin työntekijöillä. Tulevana toimintakaute-na olemme päättäneet, että jäsenkuntiemme kehitysvamma-alan työntekijät saavat koulutuksista 20 %:n alennuksen. Minkä tyyppiset koulutukset tukisivat kuntanne omia toimintoja?
4. Kehitysvammaisuudesta johtuen jotkut terveydentilaan liittyvät erityistutkimukset saattavat olla haastavia toteuttaa, (esim. EEG-tutkimukset, verinäytteet, kuvantamistutkimukset), koska onnistuakseen ne vaativat kehitysvamma-alaan liittyvien erityiskysymysten (esim. kommunikaatio) tuntemista. Kuntien terveystoimet ja erikoissairaanhoido on antanut yksittäisiä maksusitoumuksia KTO:lle, jossa nämä tutkimukset on pystytty toteuttamaan kustannustehokkaasti. Katsotteko, että em. maksusitoumuskäytäntö on teidän kuntanne osalta selvä? Miten näette KTO:n roolin näiden tutkimusten osalta?
5. KTO:n asumispalveluihin tulee paljon sellaisia asiakkaita, jotka ovat kokeilleet kevyemmissä asumispalveluissa, mutta psykososiaalisten ongelmien vuoksi eivät ole niissä selvinneet. Lain edellyttämät itsemääräämisoikeuden vahvistamiseen ja rajoittamiseen liittyvät asiantuntijapalvelut kuuluvat KTO:n asumispalveluihin. Mitä näkemyksiä kunnallanne on siitä, miten KTO linjaa asumispalvelutuotantonsa jatkossa?

6. Kehitysvammaisten on vaikeaa päästä ns. oikeisiin töihin. KTO kysyy kuntane mielipidettä, tulisiko meidän panostaa tuettujen oppisopimusten toteuttamiseen yhdessä esim. erityisoppilaitosten kanssa ja siten aktiivisesti etsiä avustavia työtehtäviä kehitysvammaisille henkilöille?

Pyydämme Teitä toimittamaan kannanottonne/ehdotuksenne 2020-2022 toiminnan suunnitteluun **2.9.2019 mennessä** sähköpostitse osoitteeseen: erityishuoltopiiri@kto-vs.fi

Paimio 16.05.2019

VARSINAIS-SUOMEN ERITYISHUOLTOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ

Hannu Ranta
hallituksen puheenjohtaja

Seija Aaltonen
kuntayhtymän johtaja